T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 17999
Tarih: 11.04.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/04/2022 16:50
Sayı: E-120.10-0998924

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çok dilli ve kültürlü Türkiye toplumunda yok olmaya yüz tutan dillerden biri olan Roman dillerinin yaşatılmasının sağlanması, Roman dillerinin de Yaşayan Diller ve Lehçeler kapsamında müfredata seçmeli ders olarak eklenmesi, Roman dilleri üzerine çalışmalar yapmak için üniversiteler bünyesinde bölümlerin/enstitülerin açılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

1990 yılında Polonya'da toplanan 4. Dünya Roman Kongresi'nde, 7-12 Nisan 1971 tarihlerinde Londra'da toplanan 1. Dünya Roman Kongresi onuruna alınan kararla "8 Nisan Dünya Romanlar Günü" olarak kutlanmaya başlanmıştır. O gün dünyanın farklı yerlerinden bir araya gelen Romanların Kongre'de ele aldıkları gündemlerden birisi Romanes ve bir Roman dili ansiklopedisi idi. Fakat Romanes bugün kaybolma tehlikesi altında olan diller arasında yer almaktadır. Türkiye'de Romanes, Domari dillerinin konuşulduğu bölgeler varken; bu diller gündelik yaşamda görünür değildir ve gelişebilecekleri alanlar yoktur. Bir toplumun dilinin canlı kalması ve konuşulmaya devam edilmesi kültürün ve tarihin en önemli unsurlarındandır. Bu nedenle Roman grupları olarak bilinen Rom, Dom ve Lomların dillerinin (Romanes, Domari, Lomavren) geliştirilmesi için alanların ve kurumların oluşturulması, dillerin tanınması/kabul edilmesi ve görünürlülüğünün sağlanması, kaybolma tehlikesi altında olan Roman dilini canlandırması anlamında çok önemli bir adım olacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/04/2022 16:50
Sayı: E--120.10-0998924

Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıfların müfredatında 'Yaşayan Diller ve Lehçeler' olarak seçmeli dersler yer almaktadır. Yaşayan Diller ve Lehçeler kapsamında; Kurmancî, Zazakî, Adığece (Kiril Alfabesine göre), Adığece (Latin Alfabesine göre), Abazaca, Lazca, Gürcüce, Boşnakça ve Arnavutça dillerinin dersleri okutulmaktadır.

Okullarda seçmeli ders uygulamasında genellikle her okul yönetimi, kendi imkanları ve ihtiyaçları doğrultusunda MEB'in belirlediği seçmeli dersler havuzunda yer alan azami 10 dersten bir grup oluşturup öğrencilere bu seçmeli derslerin olduğu standart bir dilekçe iletir. Çoğunlukla bu standart dilekçelerde yukarıda sayılan dillerin yer almaması, seçmeli derslerin açılabilmesi için en az 10 öğrencinin başvurması gerekliliği gibi zorluklar yaşanıyor olsa da 10 öğrencinin başvurması halinde sınıf açılmak zorundadır ve ders yılı içerisinde öğrenci sayısı azalsa bile o dersin okutulmasına devam edilmelidir.

Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından ifade edildiği şekliyle; 'Yaşayan Diller ve Lehçeler'; "Ülkemizde var olan yaşayan diller ve lehçeleri gelecek kuşaklara aktarabilmek ve bu alanda toplumun da ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla 2012-2013 eğitim öğretim yılından seçmeli olarak uygulanmaya başlanan..." olarak anlatılmaktadır. Bu bağlamda yaşayan diller ve lehçeler olarak seçmeli derslerin okutulmasında pratikte kimi zorluklar yaşanıyor olsa da; Türkiye'de yaşayan Romanlar da, dillerinin (Romanes, Domari, Lomavren) 'Yaşayan Diller ve Lehçeler' kapsamına eklenmesini talep etmektedir. Ayrıca Üniversitelerde Roman dillerine yönelik çalışmaların yürütüldüğü bölümlerin/enstitülerin açılması; Romanes, Domari ve Lomavren'in geliştirilebileceği kurumların, mekanizmaların oluşturulması Romanların talepleri arasında yer almaktadır.

Çok dilli ve kültürlü Türkiye toplumunda yok olmaya yüz tutan dillerden biri olan Roman dillerinin yaşatılmasının sağlanması, Roman dillerinin de Yaşayan Diller ve Lehçeler kapsamında müfredata seçmeli ders olarak eklenmesi, Roman dilleri üzerine çalışmalar yapmak için üniversiteler bünyesinde bölümlerin/enstitülerin açılması ve bu seçmeli derslerin tümünün açılması yönünde pratikte yaşanan zorlukların ortadan kaldırılarak, yurttaşların bu haklarına erişmelerini mümkün kılmak amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğünün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Tarih: 11/04/2022 16:50
Sayı: E--120.10-0998924

2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇİN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	